

EDEBİYAT, SANAT, KÜLTÜR İŞLERİ

KÜLTÜR

SAYI 2

AYLIK YARA BANDI

**Belleğim
vatanımdır!**

Berfin Sürmeli - Büşra Erkul - Edanur Tanrıku - Elanur Aydın

Helin Sökmen - Hiranur Aydın - İrem Akdağ - Levzerus - Mısra Önelge

Mehmet Cengiz - Mehmet Şirin Sürmeli - Merve Çelik - Muhammet Sökmen

Özlem Akkurt - Rabia Sökmen - Zara Kaya

KÜLTÜR

Aylık Yara Bandı
Edebiyat, Sanat ve Kültür İşleri

Sayı 2
Haziran 2021

Derleyen:
Mehmet CENGİZ

Yazarlar:

Berfin SÜRMEĖİ
Büşra ERKUL
Edanur TANRIKULU
Elanur AYDIN
Helin SÖKMEN
Hiranur AYDIN
İrem AKDAĞ

Levzerus
Mısra ÖNELGE
Mehmet Şirin SÜRMEĞİ
Merve ÇELİK
Muhammet SÖKMEN
Özlem AKKURT
Rabia SÖKMENÇİ

Çizim:
Büşra ERKUL
Rabia SÖKMENÇİ
Zara KAYA

Aramıza Katılmak ve
Bize Ulaşmak İçin:
kulluk.fanzin04@gmail.com
Instagram: kulluk.fanzin

Merhaba,

Sevgili okur, muhabbetin eşlik ettiği kalemimizle ikinci kez çıkıyoruz karşına.

Edebiyat bir ışık hâlidir. Onunla hemhâl olanlara heyecanları aydınlatmak ve ortaya çıkarmak için bir fırsattır. Yaşadığımız bu çağda “*her şeye rağmen edebiyat*” diyerek yürüyoruz bu yolu.

Bizler güneşin ülkemizi aydınlatmaya başladığı yerde yaşayan, birbirlerine edebiyatın ışığıyla bağlı, yeni şeyler üretmek keşfetmek peşinde olan, *durdurun dünyayı bizim de söyleyeceklerimiz var* dedikimiz, coşkulu, bir parça tuhaflık içeren dünyamızla bir avuç liseli öğrenciyiz.

Doğubayazıt'ta bir ekol olarak ortaya koyduğumuz Küllük Fanzin, tamamiyle biz liseli öğrencilerin bir ürünüdür.

Sizlere sunduğumuz bu fanzin, hayattan süzülen, içinde gerçeklerin olduğu ve doğruların yeni çatışmalarla bir araya geldiği bir gerçekliği oluşturuyor.

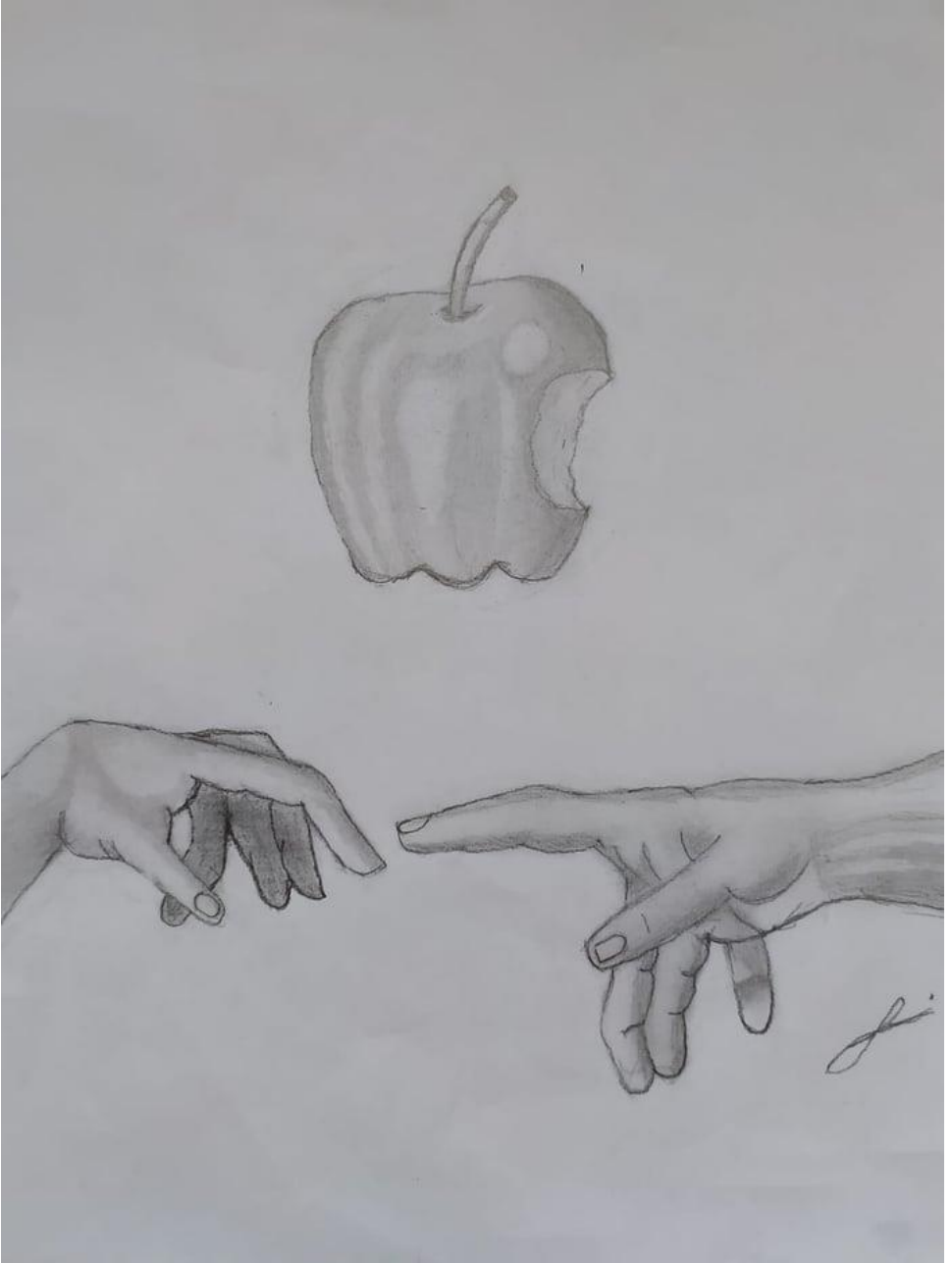
Sevgili okur; yaptığımız bu iş bizim için bir sığınma evidir, senin için öyle olmasını diliyoruz. Sığınacak bir yeri olmadan zamanı, tarihi ne kadar anlayabilir ki insan? Edebiyat sayesinde inşa ettiğimiz bu bellek bizim vatanımız değil midir?

İlk sayımıza yazılarıyla destek sunan, eleştirileriyle bize yön veren ve fanzinimizi ilgiyle okuyan herkese teşekkürü bir borç biliriz.

Kendi müziğimizi oluşturmanın ve onu kirletmemenin yolunu aramaya devam ediyoruz.

Bir başka sayıda görüşmek üzere...

Bereketli okumalar.

ZÜNNAR

İnsanın zenginleşmesini ateşi çalmakta gören bakış açısı ile aynı zenginliği kalem ile yazmaya atfeden bakış açısını birbiriyle uzlaştır saymak mümkün değil, der İsmet Özel. Yüce olanın yazıda olduğunu zikreden, ulvî ve kutsal metnini dâhi bu minvalde yazıp yeryüzüne gönderen ve bu anlayışa mensup bir âdem olarak hakikate değinmek sadesinde birkaç kelâm etmek isteriz. Öncelikle belirtmek gerekir ki burada maksadımız “Zünnar” kavramını fikh-î zahir olarak tayin etmek değil, bu kavramdan hareketle sûfîlerin yaklaşımını irâd etmektir.

Zünnar kavramı kuşak demektir. Arapça’da “Zünnâre” kelimesinden türeyen bu kavram, Farsça’da ‘ip, kuşak’ mânâsında kullanılır.

Sûfîlerin nazârında zünnar, dinin zâhiri davranışlarını anlatmak için kullanılır. Gerek şiiirlerinde gerekse metinlerde bunu net olarak görmekteyiz. Tasavvuf literatüründe bulunan fena kavramına ilk olarak değinen Bayezid-i Bistamî, nefisle cihâd ve tecrübesini aktarırken zünnar kavramını şu şekilde ele almaktadır: “On

*Sen cânından geçmeden cânân arzu kılarısın
Belden zünnâr kesmeden îmân arzu kılarısın
(Sen Canından Geçmeden-Yunus Emre)*

iki sene nefsimin haddadı oldum. Beş sene kalbime ayna oldum. Bir sene de ikisi arasındaki şeye bakıyordum. Ortasında bir zünnar gördüm. Beş sene de onu kesmek için uğraştım. Onu nasıl keseceğimi düşündüğümde bana münkeşif oldu. İnsanlara baktığımda hepsini ölü gördüm.”

Bayezid-i Bistamî’nin burada koparmaya çalıştığı zünnar, bu âlemle olan ilişkisidir. Belli bir çabadan –ki buna sûfîler mücâhede derler- sonra insanları ölü olarak görmesinin altında kendisini zünnar ipiyle insanlara, dünyaya, metaya bağlayan bütün ilişki ve meşguliyetlerden kurtardığını söylemektedir. Yani kişiyi dünyaya bağlayan ve hakikate ulaşmasını engelleyen her şeyden bağını koparması gerektiğini beyan eder. Aracı olmaksızın bütün hâlet-i rûhîyesiyle ona yönelmek ve eskilerin tabiriyle cem-i himmetiyle Rabbe yönelmek olması gerektiğidir.

Bizi farklı meşgalelere bağlayan birçok zünnarımız var aslında. Sûfîler bunu farklı hâl ve makamlarla ortadan kaldırmak istemişlerdir. Onların nazarında bunun bir tövbeyle başladığını ve mücâhede ile son bulduğunu

K

görüyoruz. Burada şu soruyu sormak gerekir? Günümüzde bizim belimize bağladığımız kuşak veya kuşaklar nedir peki? Zâhiri anlamda göremediğimiz ama aslında hepimizin belinde olan birçok kuşak neyin nesidir? Kuşaklardan dolayı yürümekte zorluk çektiğimiz ve bu zünnarları atıp hakikate varmayı bir an olsun düşün(e)mediğimiz bu çağda ne yapıyoruz? Bizler, Bistamî gibi insanları ölü görüyor muyuz yoksa etrafımızda, yaşamımızda o kadar insan var ki yaşamakta veyahut nefes almakta zorluk mu çekiyoruz?

Yunus Emremiz, “*Sen cânından geçmeden cânân arzu kılarırsın. Belden zünnâr kesmeden îmân arzu kılarırsın*” mısrasıyla bu durumu daha da açmakta. Dünya muhabbetini kalbinden söküp atmadan, dervişliğin, evliyâlığın bir yalan olduğunu burada beyan eder. Kişinin zünnarını kesmeden iman arzu kılmasının muhal olduğunu dile getirir. Canânâ varmak için cânndan ferâgat edilmesi gerektiğini haykırır. Cennete girmeden önce cehennemden kurtulmak gerektiğini bilmenin önemli olduğunu aslında burada vâz eder.

Bab’ Aziz filminde Pir’in bahsettiği ve bu sayının da mottosu olan bu

betimlemeyle durumu daha net olarak görebiliyoruz: “*İnanç sahibi asla kaybolmaz benim küçük meleğim.*” Evet, inancı olmayan kişinin kendisini dahi tanımlayamadığı âşikar. Zira kendisini de reddetmiş sayılır. İnsanın kendini bilmesi ve bundan hareketle varlığına varlık katan ulvî yaratıcıya ulaşmasının bütün varlıklar için önemli bir durum olduğu bilinmekte. Ulvî varlığa ulaşmanın yollarla bağlantılı olmadığı, önemli olanın yürümek olduğunu da zikredebiliriz. Nitekim Şeyh-i Ekber’in “*Allah’ a giden yollar canlıların aldığı nefesler adedindedir*” sözü ile filmde geçen “*yürümek yeterli, sadece yürümek*” ifadeleri de bahsettiğimiz hususu kuvvetlendirmektedir.

İçinde bulunduğumuz medenî toplum yapısı bizleri büyük ve küçük zünnarlar içinde hapsedmeye son derece elverişli. Maalesef belli başlı zünnarları takmadan içinde bulunduğumuz topluma girmemiz hatta söz sahibi olmamız bile mümkün değil. Taşıtmaya zorladıkları zünnarları görmeden içeriye dahi girmemize izin verilmediği bir dünyada yaşamaya çalışıyoruz. Çözüm, zünnarın zünnar olduğu ancak zünnardan çıkınca anlaşılır. **K**

-İrem AKDAĞ

DAĞINIK RUHUMU NEREDEN TOPLAMAYA BAŞLAMALIYIM?

Güneşin gölgesinde mi aramalıyım huzuru yoksa,
Bir ağacın yapraklarında mı?
Ne ağlayan çocuklar susacak ne de yağan yağmurlar dinecek.
Rüzgârın savurduğu birer yaprak gibi dağılıp gideceğiz
Ne tutanımız olacak ne de ağlayanımız.
Dillerimize tahakküm edecek bir kapı bile bulamayacağız
Kelimeler kalbimize mihlanacak geçip gitmek bilmeyecek
Bu şehir böyle hatırlamayacak bizi, sahi hatırlar mı ki?
Kırık bir gelecek bekliyor bizi dışarıda
Kelimeler susacak kalpler konuşmaya başlayacak.
Zaman bir kum tanesi gibi akıp gidecek.
Ne bu sonbaharlar bitecek ne de yaşam.
Biten tek şey biz olacağız

Yeni hikayeler yazmak gerekir ne çok eski ne çok yeni
Tam vaktinde olmalı, vakti gelince dökülen yapraklar gibi
Uykulardan uyanmak bile istemeyeceğiz, rüyalara tekrar tekrar dalmak için
Ama artık rüyalar bile bizi çirkinliklerimizle kabul etmeyecek
Yüreğimize dayanak olacak bir duvar bile bulamayacağız
Yaşam kırmızı bir mürekkep gibi damarlarımızdan akacak
Ta ki bizi bulana kadar

-Özlem AKKURT

GÖKYÜZÜ DEVİNİMİ

Gökyüzüyle savaş halindeyim adeta
Kara bulutlar karanlığımı,
Yağmur sesimi dindirmek istiyor
Güneş yüreğimdeki korla inat halinde
Hele aya ne demeli, ne diye geceyi aydınlatmıyor da
Acılarıma ışık tutuyor?

Gökte tek bulut yok hapsolmuşum sanki yalnızlığa
Gökyüzü bile şahit olmak istemiyor
Bir başınalığıma

Gökyüzüne salınmış umutlarım var benim
Bir çocuk düşüne sığınmış hayallerim
Belki mutlu değildim ama
Devrim misali değil miydi gülüşlerim?

Keşke iki kanadım olsaydı, belki kendimi bulurdum
Burada, yeryüzünde kaybolmuş gibiyim.

-Hiranur AYDIN

ÖMÜR VE BİR GÜN

Yeni günler olacak
Zor, üzücü yahut alışmaya çabalamalı
Alışmış olmak bile yetmez unutmaya
Yeni günlerde o günleri, bir taneyi, arayacağız
Bir şarkı, bir yer, bir düş anımsatacak
Ve ansızın üşüşecek anılar yanımıza
Daima yanımızda olacak bazılarımızın
Anımsamak can yakacak
Anımsamak bile istemeyeceğiz
Tekrardan yaşamayacağını bilmek can yakıcı olan
Tıpkı biriktirirken son bulacağını, üzüleceğimizi, bilmek gibi
Terk edenlere kızmayacağız, bağışıklığımız olacak acıya
Terk edenlerden geriye anılar kalmasına alışacağız
Sevmeyi kaybetmekle bir tutacağız
Anıların değerini bilecek unutanlara hatırlatacağız
Hatıralar ölüm gibidir
Kâh hatırlanır, kâh unutulur
Hatırladıkça her anın hakkını vermek isteyeceğiz
Her taraf biraz biz kokacak
Bugünler, yarınlar, geçmişler

-Berfin SÜRMEĖİ

BEN SANA MECBURUM, BİLİRSİN

Ben gerçek olmayan rüyalara mecburum
Gördüğüm her rüya yaşamımdan bir kesit
Uzadıkça uzuyor günler
Geceye mecburum
Seni olmayan aklımda yaşatmak için
Gözlerim belki bir son için hazırlanıyor
Bu rüyalar o eski olan sen misin
Gözlerim kapalıyken ışık görüyorum
Güneş birden çıkıyor ve
Rüya bitti!
Seni tekrar yaşatmak için
Işığın kaybolması gerek
Ben gerçek olmayan rüyalara mecburum
Öyle bir rüyada gel ki
Uyanmak mümkün olmasın
Gündüzüm varken senin karanlığını sevmek için
Öyle bir rüyada gel ki
Sahibi olmadığım rüyanın aşığı olayım.

-Elanur AYDIN

YAZMAKTA BULMAK

Benim kendimi ifade etmemdeki en iyi yöntemim yazmak. Yazarken özgürce, müdahale edilmeden, yanlış anlaşılma kaygısı olmadan kendimi ifade etmiş oluyorum. Bu nedenle en iyi yöntemim yazmak. Benliğim dışında hiçbir şeye gereksinim duymuyorum. Yazılarında birçok şeyi fark edebilir insan, kendi hakkında bilmediklerine kadar.

Fransız Kafka'nın dediği gibi “*yazmak mutlak bir yalnızlıktır; kişinin kendi benliğinin soğuk boşluğuna düşmesidir.*”

İçimde varlığını belli etmeyen, fark etmediğim düşüncelerimin, duygularımın-kendimin- yansımalarıdır aslında yazılarım. Yazarak bize aşılınmış yaşamın kendisine-bu kabule- karşı çıkmaktır. Peki insan neden yazmalıdır?

İçimizdeki insandır bize birçok kararı verdiren. Yazarak da anlarız bu insanı ancak anladığımız zaman söz geçirebiliriz içimizdeki insana. Yazarak bu mümkünse yazmamak doğru mudur?

Yazan kişi dünyanın gelişigüzel kısmını görmeyi geçmiştir. Artık dünyanın iç kısmını -dayanılmaz yerini- görür, böylece varlığının sancısını çeker.

Birçok şey gibi iyiliğin ve kötülüğün zıt olmasını değil aslında iç içe yer aldığını fark eder. Yazan kişi birçok şeyin farkındadır. Bu kişiler için bu sancı kaçınılmazdır.

Yazmakta duygular yeterlidir. Neticede insanlık ile ilgili birçok şey öğrenmek isteyen insan için öğrenebileceği insanları kaplayan duygulardır. Duygular insanlığın temsilidir. Temsiliyse duygular insanların bunun bir yeri olamaz bu yüzden yazmak evrenseldir.

Her tarafı insan ile çevrili olan yazıların insandan başka neyi vardır? Ne diye israf edilir yazanlar? **K**

-Mısra ÖNELGE

AŞK VAR MIDİR?

Aşkın sözlük anlamı sahiplenmek, işgal etmek, ele geçirmektir.

Birine karşı hoş, güzel, iyi şeyler hissediyorsak buna aşk diyoruz. Peki aşk denilen şeyin içinde sadece hoş olan şeyler mi vardır?

Hayır elbette. Aşk bir yerde nefrete de benzer. Karşı cinse âşık olma sebebiniz, bir zaman sonra ona karşı duyduğunuz nefretin sebebi olabilir.

Aşkta yaşanmışlığın yeri de yoktur. Aksine ne kadar tecrübesizsek o kadar açığız demektir aşka. Çünkü işin içine tecrübe girince risksiz, güvenli yollar tercih edilir. Düşünürüz. Hatta çok fazla düşünür, yorumlarız. Lakin aşk ile düşünce aynı safhada yer alamazlar. Söz gelişi soğuk bir havada tecrübesi olmayan, düşünmeyen, aşka bu haliyle yönelmiş biri sevdiğini saatlerce bekleyebilir. Ancak tecrübeli diye-bileceğimiz -ihtiyar- bir insandan bunu bekleyemezsiniz.

İlkinde düşünce değil, aşka yönelim vardır. İkincisinde ise düşünce.

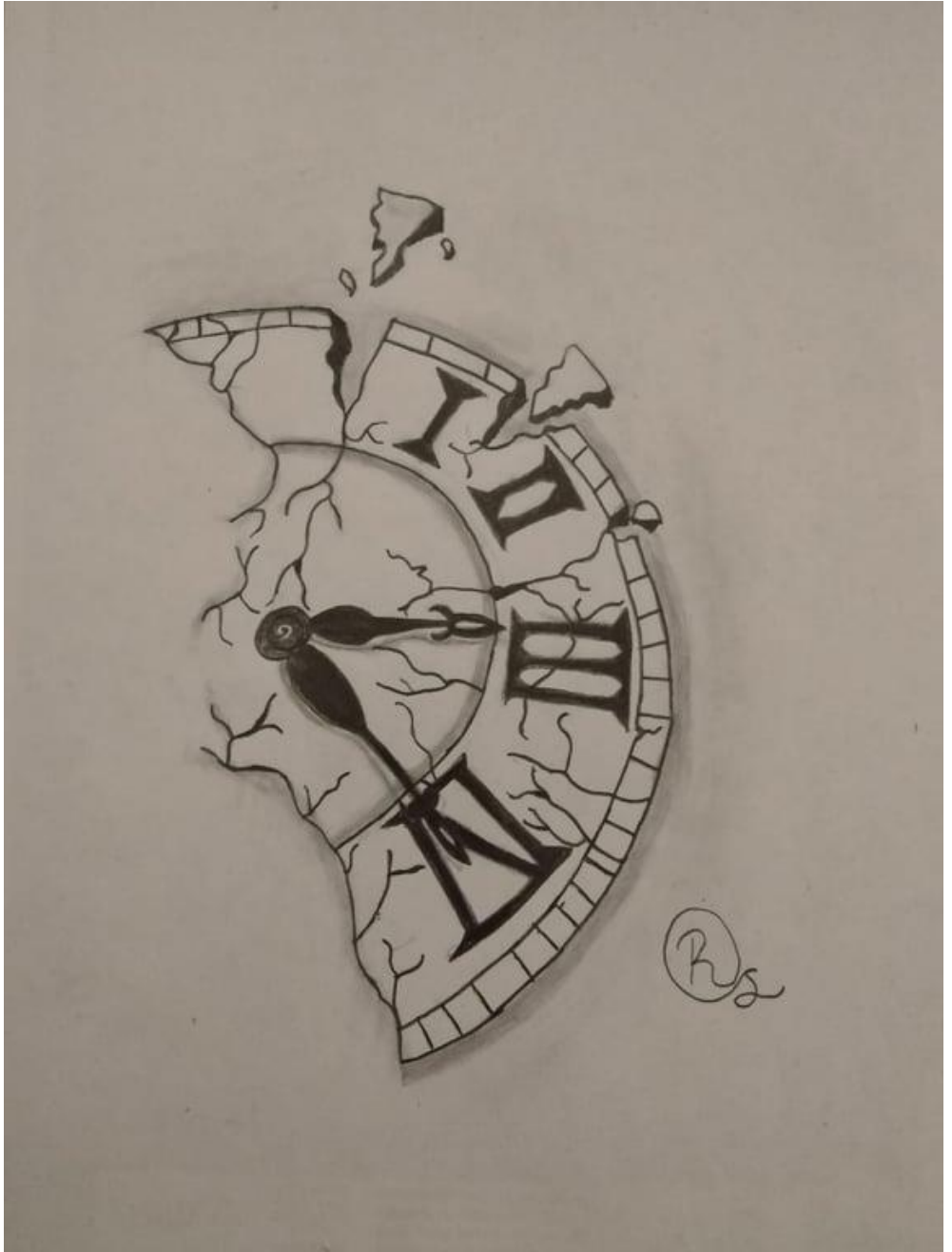
Birbirini seven iki kişiden biri âşıktır. Asla iki kişi aynı anda âşık olamaz. “Âşığım” dediğimiz ilişkide ya gerçekten âşık olan taraf biziz ya da mâşuk olan taraf. Yani sevilen, âşık olunan.

Toparlayacak olursak, birbirini seven iki kişi arasında karşılıklı, büyük bir sevgi vardır. Karşılıklı aşk yoktur.

İçinde sevgi olmayan kalp ölmeye nasıl mahkumsa, aşk olmayan dünya da yok olmaya mahkumdur.

Eskiden kullanılan bir selamlama sözü ile bitirelim. Günümüzde anlamı kaymış olsa da doğru olanda ısrarcı olmak gerek:

Aşk olsun! **K**

GÖLGELERİN PEŞİNDEN

Yine uzun bir günden kalan yorgunlukla eve doğru gidiyorum. Bitmek bilmeyen yollar bana çok yorucu geliyor. Hava çok bozulmuştu, yağmur yağacak galiba. Nihayet evin önüne geldim. Anahtarları çantamdan çıkarttım. Bir iki denemeden sonra kapı nihayet açıldı. Kapıyı açar açmaz yalnız odaların sessizliğini işitir gibiydim.

Paltomu çıkarıp astıktan sonra mutfığa doğru yöneldim. Aslında pek aç değildim, yemek yeme isteğim yoktu. Etrafta duran birçok kirli bulaşığı makineye yerleştirdim. Ne çok kirlenmişti ev. Onca yorgunluğun üstüne bir de bu ev işleri... Yalnız yaşayan insanın hâli bu olsa gerek, diye söyleniyordum. Etrafı biraz toparladıktan sonra sıra çalışma odama gelmişti. Odaya girip önce masayı düzelttim. Her yerde ayrı bir kitap duruyordu, hiç hoşlanmazdım kitaplarımın böyle dağınık durmasından. İşlerin yoğunluğuyla yapmıştım herhalde, diyerek tek tek toplayıp raflara dizdim. Her şeyi düzenledikten sonra dikkatimi çeken bir şey vardı rafın üzerinde. Dağınık duran birkaç evrak ve bir kitap duruyordu. Merak edip rafa doğru

yürüdüm, kitabı elime alıp incelemeye başladım: siyah kapaklı bir kiptaptı, korkutucu bir görüntüsü vardı, ismi “Katil Kimdi?” Kitabı okumak istiyordum ama yapmam gereken çok işim vardı. Daha sonra bakırım, diye tekrar rafın üzerine koyup işlerimi yapmaya devam ettim.

Tüm işler bitmişti. Şimdi rahatlıkla dinlenebilirdim. Kendimi yatağın üstüne sırt üstü attım ve bugün olan biten her şey bir film gibi gözümde canlandı. Kimi çok yorucu kimi saçmaydı. Gayriihtiyari gözlerim yine rafın üzerinde duran kitaba kaydı. Yerimden kalkıp kitabı elime aldım ve yatağın üzerine oturdum. Tekrar incelemeye başladım. Kitabın ilk sayfasını açtım, bir yazı vardı. “Her sokağın başında seni bekleyen bir ruh vardır. Onu gördüğün an kendi sonunu görmüş bulunacaksın” yazıyordu. Bu yazı beni fazlasıyla korkutmuştu. Yazıya bakmaya dalmışken duyduğum çok şiddetli bir ses ayağa fırlamama sebep oldu. Bardaktan boşalırçasına yağmur yağıyordu. Cama yaklaşarak dışarıya baktım. Sokak kapkaranlıktı. Herkes, yağmurun şiddetiyle olacak, evine kapanmıştı. Sokağa bakmaya dalmışken bir beyazlık fark ettim. Sokağın başında bir

beyazlık görünüyordu. Ne olduğuna ilkin anlam veremedim. Cama iyice yaklaşarak tekrar sokağa baktım. Bu bir kadındı. Fakat ne işi vardı bu sokakta? Üstelik ayağında ayakkabısı bile yoktu. Üstünde bembeyaz bir elbise vardı. Sonra birden kayboldu. Tekrar sokağa baktım kimse yoktu. Yorgunluktan hayal görüyorum, diyerek yatağıma girip gözlerimi kapattım. Hafif bir uğultu sesi vardı. Tam uykuya dalacakken bir ses duydum: “Yardım et.” Önce sese aldırış etmedim, sonra daha yakından gelince hemen gözlerimi açtım. Sesin nereden geldiğini anlamaya çalıştım. Ses tekrar duyulduğunda bu sefer salondan geliyordu. Hemen salona koştum. Ortalıkta hiç kimse yoktu. Birden kapım çalmaya başladı. Bu saatte kim gelmiş olabilir ki? Kim o? diye birkaç kez seslendim ama bir yanıt alamadım. Gidip kapıyı açtım. Kimse yoktu. Kapıyı kapatacakken bu sefer merdivenlerde o kadını gördüm. Beni çağırıyordu. Ağır ağır merdivenlerden indim. Fakat kadın yine kaybolmuştu. Bu defa sokakta görünüyordu. Hemen sokağa çıktım. “Kimsin sen!” diye bağırdım. Yine konuşmadı. Sokağın başındaki köşede durmuştu. Bu kez tek başına değildi, yanında bir adam vardı. Adam gülerek bana bakıyordu. Kadın ise “Yardım et” diye beni çağırıyordu. Olduğum yerde durup onları izliyordum. Adam aniden belinden çıkarttığı bıçakla kadının

boğazını kesti. Kadın yere yığıldı. Yağmur suları ve kan birbirine karışarak kırmızı bir göl oluşturmuştu. Adam bir anda ortadan kayboldu. Koşarak kadının yanına gittim. Kadın da kaybolmuştu, etrafıma baktım ama yoktu. Geri dönmek üzereyken arkamdan bir el omzuma dokundu. Dizlerim titriyordu güçlkle ayakta duruyordum. Yavaşça arkama döndüm ve omzuma dokunanın o kadın olduğunu gördüm. “Fakat nasıl olur, sen öldün, senin boğazını kesmişti” dedim. Kadın gülerek yüzüme bakıyordu. Ben ise anlamsız ve büyük bir merakla kadının yüzüne bakıyordum. Kadın birden sol elinden aldığı bıçakla boğazımı kesti. Olduğum yere yığıldım. “Hayır, hayır, hayır, hayır...” diye sayıklarken duyduğum bir sesle gözlerimi açtım.

Tak tak diye bir ses duyuyordum. Kalktım. Kapı çalıyordu. Sabah olmuştu. Fakat nasıl olur? Ben en son ölmüştüm! Boğazımı kesti o kadın. Fırlayarak aynanın önüne geçtim ama boğazımda tek bir çizik bile yoktu. Oh, şimdi anladım. Kabusmuş. Ölmediğim için aptal aptal gülüyordum. Kapı hâlâ çalıyordu. Kendime gelip kapıyı açtım.

Gelen bakkalcının çırağıydı. Her sabah aynı saatte taze ekmekek getirirdi. Bu sabah da yine ekmekleri getirmişti. Ekmekleri aldım ve parayı vermek için arkama döndüm. Parayı tam

uzatacakken orada olmadığını gördüm. “Nereye gitti ki bu çocuk? Parasını almadan da gitmezdi hiç. Her neyse unuttu sanırım yarın gelince veririm.” diye kapıyı kapattım. Duş aldıktan sonra kahvaltımı yaptım. Kahvaltıdan sonra üstümü giyinip dışarı çıktım.

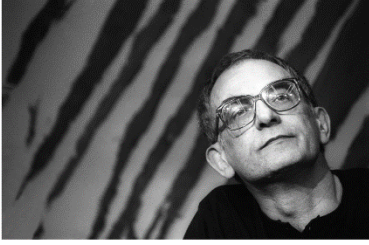
İlkin postaneye uğramam gerekiyordu. Bir an önce Ankara’ya ulaştırılması gereken bir zarf vardı. Hızlıca yürümeye başladım yolda yürürken aniden sert bir cismin bana çarpmasıyla yere yuvarlandım. Ah buda ne? Kafamı kaldırıncaya bir kadın gördüm. Bana çarpan oydu. Hemen ayağa kalktım, kadın özür bile dilemeden çekip gitti. Böyle insanlardan nefret ederdim. Yüzü yabancı değildi gerçi, ama kim olduğunu tanıyamamıştım. Her neyse, yola devam ettim. Sonunda postaneye gelmiştim. Zarfı vermek için çok az bir zamanım kalmıştı. Garip bir şey vardı, işçiler mesai saatleri bitmelerine rağmen hâlâ çalışmaya devam ediyordu. Her tarafı yeni yapılmış boya kokusu sarmıştı. Postanenin duvarları çok yıpranmıştı bir boya badana istiyordu. Fakat şu an yapılması çok saçmaydı yetişmediği için hâlâ devam ediyorlar galiba dedim. Postanede fazlasıyla sıra vardı sıranın geçmesi için biraz oturdum. O sırada bakkalın çırağı içeriye girdi. Ne büyük tesadüf! Acaba onun ne işi vardı burada diye düşünürken onun

arkasından da yolda bana çarpan kadının içeriye girdi. Şaşırmıştım. Çok fazla tesadüf vardı. Garip. Hiçbiri konuşmuyordu. Sert ve soğuk bir ifade vardı yüzlerinde. Omuz silkip bekleme devam ettim. Etraf kararıyordu. Birkaç dakika sonra tamamıyla her yer kararı.

Havanın kararmasıyla postanedeki herkes birbirilerine saldırmaya başladılar. Boya yapan adamlar boyaları her yere fırlatmaya başladılar, kadınlar birbirlerine saldırıyorlardı. Hayır olamaz, bunlar o rüyadaki kadındı! Nasıl olur bu, bakkalın çırağı bile o kadına dönüşmüştü. Elleri kanlar içinde ve yüzleri paramparçaydı. Birbirlerine saldırıyorlardı. Postane yerle bir olmuştu. Cam kırıkları, birbirine saldıran bu insanlar, her şey çok korkutucuydu. Kaçmaya çalıştım ama kapı açılmıyordu. Karanlıktı. “İmdat!” diye bağırdım. Kimse duymuyordu. Her yer dönmeye başladı. Başımı tutup olduğum yere çömeldim. Kendimi yine o köşede buldum. Hayır böyle olamazdı. Ben buradan kurtulmuşum! Her şey bir rüyaydı, bitmişti fakat şimdi yine buradaydım neler oluyor? Gözlerim birden açıldı gördüğüm tek şey beyaz boyalı tavanlardı. Yanık kokusu da yoktu. Başımı sağa doğru çevirince çalışma masasını gördüm. Başım fazlasıyla ağrıyordu. Yatağın üzerinde sırt üstü yatıyordum, aniden kalktım.

K

Kalkmamla birlikte gözlerim karardı. Hani nerde o kadınlar? Ben postaneydim her yer yanıyordu. Nasıl olur da burada olabilirim, diye düşündüm. Sonra her şey kafamda belirmeye başladı ve rüya gördüğümü fark ettim. Saate baktım gece yarısı olmuştu. Kitabı okurken uyuyakalmıştım. Kitabın etkisiyle kâbus görmüştüm. Tam da cinayet kısmını okurken uyuya kalmıştım. Kitabın bende yarattığı korkuyla kitaptakiler rüyama girmişti. Kalkıp bir bardak su içtikten sonra işlerime devam etmek için bilgisayarın başına geçtim. **K**

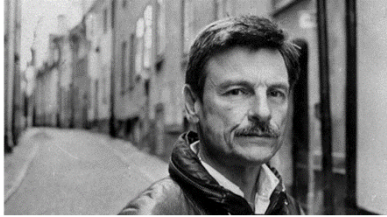
Sinema hiçbir şeyi
değiştirmez; ama insanların
birçok şeyi anlamalarını
sağlar. Dünyayı değiştirecek
olan şey filmler değil, o
filmleri izleyen insanlardır.

Krzysztof Kieslowski

Filmlerimin dünyayı
değiştireceğini sanıyordum,
hiçbir işe yaramadılar.

Béla Tarr

Sinema insana hiçbir şey
öğretemez çünkü insanlık
hiçbir şey öğrenemeyeceğini
son dört bin yılda yeteri kadar
ispatlamıştır.

Andrey Tarkovski

FARKLI OLAN DA YAŞAR

Uyuyamamak bir çeşit intihar tıpkı her şeyin farkında olmak gibi tıpkı aptallarla dolu bir dünyada yaşamak zorunda kalmak gibi saat gece yarısını gösterirken kafamdan bu sorular geçiyordu uyuyamıyorum zihnimin çarkları harıl harıl çalışırken nasıl uyuyabilirim gözüm üzerinde buruşmuş gazete kağıtları bulunan masama dikiliyor hoş zaten odada başka ne var ki yatağım var yatak dediğime bakmayın tahta kuruları fareler beraber yatıyoruz onlar da olmasa büsbütün yalnız kalacağım dışarıdaki insanlarla anlaşamıyoruz aynı dili konuşuyoruz ama fareler bile beni daha iyi anlıyor demek ki anlaşmak için aynı dili konuşmak gerekmiyor off uyuyamıyorum hâlbuki dün de uyumamıştım yatağımdan kalkıp iki arşınlık odamda dönüp duruyorum dayanamıyorum ve kendimi sokakta buluyorum şimdi de sokakta dönüp duruyorum önümden medeniyetin dişlerini geçirdiği medeni olmanın gerçekten de çok iyi bir şey olduğunu zanneden insan bozmaları yürüyor sadece bakışından neler neler anladım ne olurdu sanki bakmasaydın görmedeydim dedim ya her şeyi anlamak gerçekten intihar gözler ruhun aynası mı bu insan bozmalarının gözleri yürekleri gibi pas tutmuş böyle düşünen

ben miyim hayır onların yüzünden eve geri dönüyorum tahtakuruları beni görünce heyecandan kaçışıyorlar ya da ben öyle görmek istiyorum çok yorgunum ama inanım bu yorgunluğum fiziksel değil yatağımın başında duruyorum oturmak gelmiyor içimden öylece ayakta bekliyorum karşıya camdan dışarıya bakıyorum bu saate de kimse geçmez ki bu sokaktan bekliyorum bekliyorum kimse geçmiyor ne de güzel demişti kitap uyursan gece uyumazsan sen beynimi susturmam lazım lanet olsun bir türlü geçmiyor ki ne olurdu ben de onlar gibi olsaydım fakat bu defa da yine suçlu ben olmaz mıydım haksız olmamak için haklı olmak yetmiyor ki yaşasın gün sökmeye başladı buna nasıl seviyebiliyorum yeni bir gün başka bir umutsuzluk deryası şu bitmek bilmeyen gece insana neler de yaşattırıyor evden fırlarcasına çıkıyorum dışarıyı sevdiğimden değil artık o odaya düşüncelerime katlanamadığımdan nasıl bir çıkmaz bu cehenneme koşarak gidiyorum kendi içimdeki cehennemden kaçmak için bu kor neden benim içimde anlamıyorum ki ofise doğru yol alıyorum sistemin hepimizi birer makinaya çevirdiği ofis eğitim diye papağana çevirdiler iş diye makina yaptılar güya insandık pimi çekilmiş bombaya döndük sanırım kimse insan olmamızı istemiyor insan kalarak bir işlerine yaramıyoruz iş arkadaşlarımız - sanırım makina yoldaşlarımız daha iyikurulmuş birer robot gibi önümden geçip gidiyorlar çarpa çarpa benim de hiç umurumda değil asıl meselem

büyük patronla bir nevi makina mühendisi günün erken saatleri sistemin doymak bilmeyen çarkları çalışıyor herkes işinin başında ofistekilere acıyarak bakmaktan kendimi alamıyorum zavallılar önümde bir sürü kâğıt güzel en azından uğraşacak bir şeyim var maliye kâğıtları imzalar isimler zevk mi almaya başladım ne off toplantı saati herkes toplantı salonuna doğru ilerliyor gidip tam müdür beyin karşısına oturuyorum bütün toplantı boyunca ona bakıyorum o da arada ters ters bakıyor ama pek umurunda değilim konuşulanlar zerre umurunda değil ama beni böyle görmezden gelmeleri hiç hoşuma gitmiyor kalkıp avaz avaz bağıyor kâğıtları yerlere atıyorum yeter ben de buradayım beni de görün artık bir cevabı hak etmedim mi diye durmadan bağırma başlıyorum ki nerede bende o cesaret eğer cesaretim olsaydı daha en başından toplantı boyunca konuşurlar her söyledikleri beynimin sisli dumanlarında dağılıyor çok yorgunum çıkış saati geliyor makina yoldaşlarımla birer birer uzaklaşıyoruz sanırım böyle giderse en çok da kendimizden keşke yollar hiç bitmese sürekli yürüyebilirim sırf o dört duvar arasına girmemek için ama her adımda yol da tükeniyor ben de selam fare dostlarım bugün ilk defa canlı görmüş gibi odamdaki haşeratlara bakıyorum gerçekten bu hayatı onlar yaşıyor ne beyinleri var ne de duygular, hoş var olan da pek kullanmıyor ya duvarlarla göz göze geliyoruz ah anılar anılar kaybolmaya yüz

tutmuş arsız anılar nerden çıkıyor bilmiyorum ki geçmiş beynimin dumanları arasında gülümseyince sözcüklerin bir anlamı kalmıyor durduğum yerde dizlerimin üstüne çöküp ağlıyorum ağlamak güçsüzlük falan değil eğer ağlamaz da içimde tutarsam koca bir kin yığınınna dönerim gözyaşı ah ben de yaşıyorum ben de canlıyım canlı olmak için yaşamak yetmiyor muş bu sefer gerçekten avazım çıktığı kadar bağıyorum ben de varım beni de duyun beni de görün var olmak bu aradan ne kadar zaman geçti bilmiyorum ama kendime gelmeye başlıyorum hatta hiç bu kadar kendimde değildim ben bu kadar duygusal biri değilim hep onun yüzünden oldu bu olayları hep o tetikledi hayır onun da suçu değildi peki kim suçlu yine mi suçlu benim hayır beynim n'olur bu sefer susma haykır ben varım yaşıyorum hayır suçlu o değil hatta belki kahraman odur o olmasaydı ben kendime gelebilir miydim vay canına ne aşağılık bir yaratığım onun ölümünden kendime ödül çıkardım dayanamıyorum yine ağlamaya başlıyorum, ben bir şey yapmadım ama lanet olsun şu aptal kafam biraz daha erken çalışsaydı onu kurtarabilirdim kendimi daha sonra da suçlayabilirim asıl sorumlu müdür denen adam kalkıp hemen toparlanıyorum başım dönüyor iki haftaya yakın ne düzgün uyu-yabildim ne de yemek yedim evet yemek yaşayan ölümler de yemek yer fareler peynirlerini paylaşmayınca kendimi bir esnaf lokantasına atıyorum buradaki insanlarda farelere benziyor

K

canlılık açısından vay canına adam bana yemek verirsen gülümsedi mi ben ne zamandır gülmüyorum hatta ben en son ne zaman konuşmuşum konuşma fırsatı tanımadılar ki bana yine mi suçlu benim kafam allak bullak sessizce yemeğimi yemeye başlıyorum, buradaki insanlar ne de güzel birbirlerini tanıyorlar konuşmaları ilgimi çekiyor dinlemeye başlıyorum oysa iş yerinde hiç böyle sohbet etmiyorlar ne bu insanlar yeni mi tanışmış, yok daha neler her şeyin farkında olmak intihar demiştim ya şu an keşke bir şey anlayabilsem o söz aptallar dünyasındayken geçerliymiş sistemin eğittiği köleler bu insanlar ne güzel bakıyor vay canına demek insanlar da güzel bakabiliyormuş ben böyle düşünürken adam göğsünü işaret ederek buradaki dille ağzındaki sözcükler birbirine uymayınca insanlar birbirlerini anlamıyor diyordu işte şimdi her şeyi anlıyorum ayağa fırlayıp masaya yemeğin parasını atıp dışarı koşarak çıkıyorum arkamdan bir şeyler diyorlar ama dönüp bakmıyorum ben insanları neden anlamadığımı bulmuşum içimdeki koskocaman boşluğu doldurmuşum aradığım cevabı bulmuşum hiç döner miyim bu sabah gerçekten hevesli kalkıyorum inanmayacaksınız ama işe bile hevesle gidiyorum günaydın makina yoldaşlarım ve bir daha görüşmemek

üzere hoşça kalın direkt müdür beyin odasına dalıyorum saygıda kusur etmek için kapıyı çalmadan kurulmuş robot error veriyor tam karşısına geçiyor gözlerinin içine bakıyorum bu sefer gayet kendimde ve cesaretle geçen gün ölen iş arkadaşım onu siz öldürdünüz bir katil nasıl olurda işlediği cinayeti bilmez burada çalışan herkesin canını aldınız nasıl fark etmediniz şu kapının dışında çalışan insanlar ne için kendilerinden vaz geçiyorlar bütün mesele daha iyi bir ben oluşturmak değil miydi nasıl olur da böyle fark ettirmeden bizi bizden aldınız farklı olanı yaşatmadınız ölen arkadaşımın duyguları vardı diye onun celladı kesildiniz iyi de duygu düşünce kötü bir şey değil ki sırf sizden kurtulmak için çatıdan atladı hâlâ fark etmediniz mi bütün mesele şu koltukta oturmak mı iyi olan şeyleri neden yok etmek için bu kadar uğraşıyorsunuz haklısınız zaten çarmıha hiç kötü şeyler gerilmedi onu büsbütün öldürdünüz ama burada daha fazla kalırsam benim de ruhumu öldüreceksiniz deyip odadan çıkıyorum ardım sıra bir sürü gürültü geliyor ama dönüp bakmıyorum kendimi akan trafiğin içinde buluyorum evet ben de farklıydım hâlâ da farklıyım farklı olanlar da yaşar sistem kabul etmese bile **K**

Bir zamanlar bir mıknatıs vardı ve bu mıknatısın yanı başında çelik eğe talaşları yarıyordu. Bir gün üç-dört eğe talaşı mıknatısın ziyaretine gitmek için ani bir istek duydu ve bunun ne kadar güzel bir şey olacağı üzerine konuşmaya başladılar.

Yakınlarındaki diğer eğe talaşları da onların konuşmalarına kulak misafiri oldular ve onlar da aynı arzunun çekiciliğine kapıldılar. Onlara başkaları katıldı ve sonunda bütün eğe talaşları bu konuyu tartışmaya başladılar –başlangıçtaki belli belirsiz istek yavaş yavaş bir itkiye dönüşmüştü: “Neden hemen gitmiyoruz?” dedi bir kısmı; ama diğerleri ertesi güne dek beklemenin daha iyi olacağını düşünüyorlardı. Oysa zaten bilmedikleri bir zamandan beri, görünüşte onlarla hiç ilgilenmeyen ve tamamen hareketsiz duran mıknatısa doğru iradelerinin dışında çekilip duruyorlardı.

Ama onlar bunun farkında olmadan, komşularına gittikçe daha fazla yaklaşarak tartışmalarını sürdürdüler; konuştuğukça da gitme özelemleri büyüdü. Bazıları, mıknatısı ziyaret etmenin ödevleri olduğunu ve aslında bunu çok daha

önce yapmış olmaları gerektiğini dile getirdi. Sonunda sabırsızlar ağır bastı ve tüm grup “Beklemenin anlamı yok. Bugün gideceğiz. Şimdi gideceğiz. Hemen gideceğiz.” diye bağıarak, tek bir kararlı vücut halinde azametle yürümeye başladı.

Göz açıp kapayınca kadar her yandan mıknatısa yapıştılar. İşte o zaman mıknatıs gülümsedi -çünkü çelik eğe talaşları, ziyaretlerini kendi özgür iradeleriyle gerçekleştirdiklerinden hiç kuşku duymamışlardı.

Oscar Wilde, Mıknatıs

-Helin SÖKMEN

KADIN

Bir çiçektir aslında kadın. Su verirsen büyür ve sana gölge olur. Onu sudan mahrum bırakırsan solup gider. Solan bir çiçeği yaşama döndürmek de zordur. Bu yüzden onları kaybetmeyin! Onlar sizin çorak bölgenizde suyunuzu eksik etmezken, siz onları en azından susuz bırakmayın.

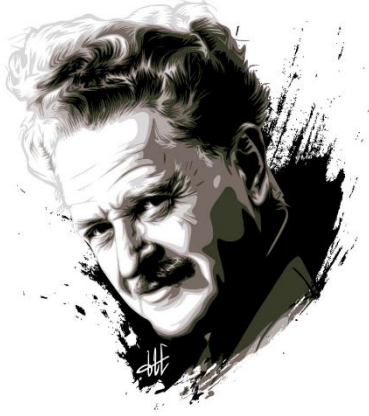
Kadınlar gökyüzünde ay gibidir. Etrafına ne kadar zifiri karanlık toplanırsa toplan-sın ışığıyla ruhunuzu okşayan o varlıktır. O ışık bu dünyadaki en büyük emanetimizdir.

Biliyoruz ki yaşamdaki en güzel şeylerden biridir gülümsemek. Paylaşması ve dağıtması en kolay olan mutluluk biçimidir. İçten gülümsediğinde herkese bir parça mutluluk verirsin. Bu da onların yüzünde tebesüm oluşturur. Neden bu mutluluk kırıntısını kadınlara çok görelim? Bazıları bir gülümsemeye dünyaları veririrken neden bizler onların üzerine karanlık bir gölge gibi çöküp bir tebesüme bile engel oluyoruz? İşte bu şey dünyadaki en büyük adaletsizliktir.

Hayatımızda gülümsemek için envai çeşit sebep vardır. Bu sebeplerin arasında en güzeli ve en büyüğü kadındır. Mutlu olmaktan kendimizi alıkoymak istemiyorsak onları kaybetmememiz gerekir. Korumak gerekir. Gerekirse vazifemiz onları başımızın üstünde tutmak olmalı. Çok çabuk mutlu oldukları hâlde onları mutsuz etmekte ısrarcı olmak ayrı bir aptallıktır.

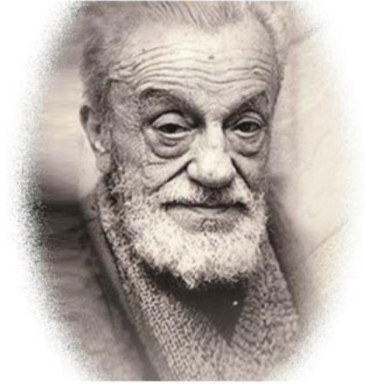
Yaşamda bazı şeyleri işiterek öğreniriz, bazılarını ise yaşayarak. Bir kadının acı dolu çığlıkları mı yoksa o acı dolu hâlleri mi en çok acıtır canımızı? Elbette birini seçmek zor. O hâlde ikisi de! İkisini de yaşayarak, görerek ve duyarak anlarız. Anlarız hayatın onları nasıl da demir parmaklıklar arasında attığını. Yaşamlarının sadece bir zindan olduğunu. Öyleyse onların acı seslerine ses, yaralarına ise merhem olalım. Biliyoruz fakat unutmayalım ki cennet onların ayakları altındadır. **K**

Yağmur serpeiyor... Yağmur değil bu,
Teselli yağıyor sanki göklerden.
Allahın kalplere baktığı yerden
Yağmur serpeiyor

Nazım Hikmet Ran

Bu yağmur, kanımı boğan bir iplik,
Tenimde acısız yatan bir bıçak.
Bu yağmur, yerde taş ve bende kemik,
Dayandıkça çisil çisil yağacak.

Necip Fazıl Kısakürek

-Merve ÇELİK

SÜVEYDA

Tepemde ay ışığı
Göğüs kafesi yırtılırcasına dövünen gecenin çığlıkları
Bedenimi sırtına yüklemiş ruhum
Dolaşüyor serserice tün vakti
Sığdıramıyor kozmos bedenimi
Ruhuma çelme takan kaldırım taşı
Çarpıyorum duvarlara, ruhuma çizikler atıyor
Benliğim yerle yeksan sebebi ben miyim?
Bilinmezlikler
Bilinmez ise daha mı iyi olur?
Dükkanların ruhsuz camı,
Yüzüme acımasızca bakan bakkal kepenkleri
Büyüdü Süveyda
Ve kozmosu kapladı

-Muhammet SÖKMEN

SİMA

Karanlıklarımı aldatmıştım seninle
Gögüme kayan yıldızları seyre dalarken
Hicranlarımı set çektim yalnız
Saklarım diye seni kendime

Radikalleşmiş fikirlerim yoktu belki
Misal dolunayda pas yemiş
Yıldızları saymak gibi

Sevmek ihanetti yalnızlığa
Pişman olamayacak kadar da özeldi siman
Sarhoşluk raddesinde

Ayılmaktan korkarım sensiz her demde
Utanırdı o vakit dolunay seni gördüğünde
Katli helal kılardım
O yüzüne düşen gölgeyi, simandaki perdeyi

-Edanur TANRIKULU

GÖREVİMİZ OLSUN

Hayata anlamlandırmak elimizde.

Sıradan olmaktan kaçınılmalı bence. Sabah kalk, kahvaltı yap, televizyona-sosyal medyaya bak, öğlen yemek ye, dışarı çık ve geri dön, akşam yemeği ye ve yat. İşte günün bitti. Biten günden kazancın ne? Günün sonunda kendine ne kattın? Üzgünüm, ama hiçbir şey.

Alışlagelmiş yaşıyoruz bu hayatı. Kendimize yeni şeyler katma amacımız hiç yok.

Tüm bunları yaparken de sıkılmıyoruz. Aynı şeyleri yapmak yormuyor bizi. Boğmuyor.

Hayata geldik. Doğduk ve öleceğiz. İki arasındaki zaman dilimi o kadar önemli ki. Neler sığmaz ki? Sadece bir kez geldik dünyaya. Bir kez yaşama hakkımız var. Sonrasında her şeyin biteceğini biliyoruz.

Şu var ki, doğru yaşayacaksa eğer sahip olduğu bir hak bile yeter insana. Hayat bu, dengede tutmak zorunda değiliz.

Başta dediğim gibi. Her şey bizim elimizde. Yeni bir kitap, olduğun yerden uzaklaşmak -hatta kaçmak diyelim buna- çığınca şeyler tasarlamak.

Düşünsenize elimizde bir dikiş makinesi ve kumaşlar var. Dikmeye başlayabiliriz. Neler çıkarırız ortaya kim bilir? Heyecan verici. Amaç kendimizi mutlu etmek. Kalıplaşmış olan günümüze yepyeni şeyler katmak. Sıradanlığı aşmak. Boşa akan vakti durdurmak, hatta doldurmak, anlamlandırmak.

Nereye gideceğimizi bilmiyorsak, bu hayatta belirsiz duraklarımız çok olur. Bu yüzden hayatımızı kendi çabamızla anlamlandırmaya çalışırken güzel anılarla süslemek görevimiz olsun.

Day is done! **K**

-Rabia SÖKMENÇİ

HAYAT SEVİNCE GÜZEL

Ne güzel kelimedir sevgi.
Yaşaya-bilene, yaşata-bilene.

İnsanı insan yapan duygulardandır sevgi. Tıpkı bedelsiz bir hazine gibi veya bir güneş. Hem zenginleştirir hem de aydınlatıp ısıtır.

Sadece insanoğluna özel değildir sevgi. Bir hayvan da sever-sevilir, bir çiçek de. Önemli olan sevmektir çünkü sevgi paylaşıldıkça çoğalır. Sevgi barındıran kalp taşlanmaz, sevgiden yoksun bir kalpte ise umut yeşermez.

Siz sevin, anlayın ki karşıdaki de aynı şekilde nasibini alsın. Sevgiyi göstermediğiniz bir insandan sevgi beklemeyin.

Nedensiz de sevebilirsiniz. Sevmek için neden aramak boşa. Aradığınız neden her neyse, onu bulamazsınız. Bulamazsanız o sevgi kaybolur, bir toz misali uçup gider. Yerini kin ve öfkeye bırakır.

Bu satırları yazarken aklıma sevdiğim bir şarkının sözleri geliyor.

Ne demişti Teoman şarkısında?

***“Sevgi anlamak değildir nedensiz de sevilir
Bazen küçük bir an için ömür bile verilir”***

Ömür verecek kadar değerlidir sevgi. Yanınızda sizi sevdiğinize inandığınız tek bir varlığın olması yaşama isteği uyandırırken, sizi bu kadar mutlu ederken; onun olmaması yalnızlığa, üzüntüye, yaşama olan bakış açınızı karamsarlığa iter. Sevin-sevilin, sevmeyi öğrenin ve öğretin ki sizden sonrakiler de sevgiye o denli yakın olsun.

Ne mutlu seve-bilene

Ne mutlu sevile-bilene!

-Hiranur AYDIN

RESİMDEN EDEBİYATA KADIN VE KEDİ

Kediler eski çağlardan beri pek çok şeyin sembolü olmuş, bazen eski Mısır’da olduğu gibi kutsal sayılıp tapılmış, bazen de Ortaçağ Hıristiyan dünyasında şeytanla işbirliği halinde olduğu düşünülen kadınlar ile birlikte katledilmiştir.

Günümüzde kedilere çok çeşitli anlamlar yüklenmiştir. Yüklenen bir anlam da nankör olduklarına dairdir. Peki kedilere neden nankör denir?

Nankör kelimesi Farsça aynı anlamda gelen nānkūr sözcüğünden alıntıdır. Farsça nān “ekmek” ve kūr “görmeyen” sözcüklerinin bileşimidir. Yani nankör “Ekmek görmeyen” anlamına geliyor. Ekmekle arası olmayan kedilere bu yüzden nankör denir.

Camille Paglia, “*Cinsel Kimlikler*” kitabında, insanın evcilleştirdiği en son hayvan olan günümüzün kedisinin, Kuzey Afrika’ya özgü bir yaban kedisi cinsi olan felis libica’dan türediğini iddia eder.

Değişik kültürlerde bakışından rengine, cinsine, yaşayış şekline kadar kediye çok çeşitli anlamlar yüklenmiştir. Kedilerin telepati kurabildiği

ya da öyle olduğu düşünülür. Soğuk bakışları birçok insanı ürkütür. Sinsi, tekinsiz bir gece yarattığı oluşu, esrarengiz biçimde “gizlilik” içinde yaşaması bu hayvanın başlıca özelliği olarak verilir.

Zıt duygular içeren ikiliğiyle, uyuşukluktan çılgınlığa geçen beklenmedik sıçrayışlarıyla, kararsız ruh halinin oyunlaştırmalarıyla kedinin gizemli tarafına dikkat çekilir. Hatta, Kitonyen ile Apollonca’nın başka hiçbir kültür tarafından başarılamamış olan kaynaşmasının sembolü olarak görülen kedi sayesinde Mısır, karmaşık estetiğini tanımlamış ve işlemiştir. Büyü ve zarafetin moda olmasıyla birlikte itibarı artmış; Poe ve Baudelaire’in Dekadan estetizminde Sfenksi çağrıştıran parlaklığına ve prestijine yeniden kavuşmuştur.

Bir köle gibi insanı hoşnut ettiği düşünülen köpeklerin aksine kediler, özgürlüklerine düşkünlüdürler. Bunun yanında kuralları kasıtlı olarak bozarlar. Kedi olumlu özellikleri kadar tekinsiz, şeytanî yönüyle de ön plana çıkarılır.

K

Mısır'da kedinin, Yunanistan'da atın değer gördüğünü söyleyen Paglia, atın gururlu ama hizmete hazır bir atlet olduğuna, kedinin ise kendi kanunlarıyla hareket ettiğine dikkat çeker. Bu yüzden erkek-sever bir toplum olan Yunanlılar nezdinde kedi fazla kadınsı bulunmuştur.

Artemis / Bastet

Mısır'da erkek kedi güneş tanrısı Ra ile, dişi kedi ise ay ile ilişkilendirilir. Gözbebeklerinin çizgi biçiminden yuvarlak biçime dönüşmesi onun ay ile olan kutsal bağına işaret eder. Ay tanrıcısının kedide vücut bulduğuna inanılır. Kedi ile ilişkilendirilen; anneliği, doğurganlığı ve bereketiyle ön plana çıkan tanrıca Bastet'in Yunanlılarda karşılığı Artemis'tir. Artemis'in

hünerlerinden biri, kedinin vücuduna girebilmesidir.

Ortaçağ Hıristiyan dünyasında kedilerin ruhunda eski pagan tanrıların kalıntılarının bulunduğu ve şeytanla iş birliği içinde olduğu düşünülerek kedi besleyen yüzlerce insan (özellikle kadınlar) büyücülükle suçlanmış ve bu yüzden öldürülmüştür. Şeytanın ve diğer şeytanî ruhların kedide, özellikle siyah kedide barındığı düşünülmüştür

Goya, Manet gibi ressamlar kadınların dişiliğini, özgürlüğünü, karanlık taraflarını kedi resimleriyle vurgulamaya çalışmışlardır. Türk edebiyatında kadın ve kedi ilişkisini birçok şair, yazar ve bunların dışında sanatçılar tarafından da ele alınmıştır. **K**

Devamı gelecek...

-İrem AKDAĞ

ELEŞTİRİ NEDEN GEREKLİDİR?

Faulkner, usta bir yazarın eleştiriye gereksinimi olmadığını; eleştirinin daha çok yeni yazmaya başlayan yazarlar, okurlar için çok gerekli olduğunu söylüyordu bir konuşmasında.

Peki biz okuyucular neden bir yapıtı veya metni eleştiri konusu yapmaya gerek duyarız?

Bir eleştiri yaparken bizi bu eleştiriye yapmaya iten nedir?

Okuduğunuz metni çok iyi bulmamız mı, yoksa yeterli bulamayıp eleştiri yapmaya gereksinim duymamız mı?

Önümüze bir metin veya bir yapıt konulduğunda yazarının kim olduğunu bakılmaksızın hepimizin kafasında o eser için bir düşünce vardır, tabi bu düşünceleri oluştururken de iyi, kötü, yeterli, yetersiz bulduğumuz konular ortaya çıkıyor bu konular ortaya çıkınca haliyle okur bir eleştiri içine giriyor: “Yazar bu konuyu neden böyle yaptı veya bunu seçmesindeki temel etken nedir?” gibi sorular yöneltilir. Eleştiri denince akla çoğu insanın da yaptığı gibi hep iyi ve kötü

kavramları gelir, halbuki bir yazı sadece iyi ve kötüden ibaret değildir. İyi ve kötü kelimelerini sadece eleştiri yapmasını bilmeyen insanların kullandığı bahanelerdir.

Bir metin eleştiriyle yitip yok olur mu yoksa daha fazla mı değer kazanır?

İyi eser, iyi yazar; iyi dokunmuş bir halinin zaman karşısındaki dayanıklılığı gibidir. Rüzgârlar, fırtınalar ve elden ele gezmesi metnin değerini düşürmez aksine değerine değer katar.

Eleştiri bir metni veya eseri “özetlemek” değil onu bir hamur gibi yoğurarak anlamaya çalışmaktır.

Eleştiri hiçbir yazı türüne benzemez her zaman geniş ve her dalın içinde olup kendini büyüten ve her anlamda yenileyen bir yazı türüdür. O halde eleştiri metni veya yazıyı hem yeniler hem de büyütür diyebilir miyiz? Eleştirinin bu denli geniş ve kapsamlı olması bir diğer yandan da edebiyata dayanıklılık sağlar. Eleştiri bir nevi okur ile yazar arasında iletişim biçimidir okuyucunun okuyup da söylemek istediklerine temel sağlıyor

yazar gerçekten eleştiriyi bir suçlama olarak değil de bir iletişim aracı olarak gördüğü sürece kendini daha fazla yenileyebilir ve genişletebilir aksi takdirde eleştiriyi bir suçlama veya kötü bir eylem olarak algıladığında kendisi ile okurları arasında bir duvar örmüş olur. Haliyle o duvar iletişimi tamamıyla kesecek, iletişim kesilince de yazar bu sefer kendini dış dünyadan da mahrum bırakacak. Bütün bunlar olurken yeni bir yapıt ya da eser ortaya koyduğunda bu sefer tekrarladığı ve görmek istemediği hataları tekrar tekrar yapmış olacak bu da zamanla eseri ve yapıtı kötü ve değersiz bir hale sokacaktır.

Burada eleştiriyi yapabilmek için yazarın eleştiriye açık olmasına değindik ama burada eleştiri alan kişi kadar da eleştirmen önemlidir. Yani, eleştiriyi yapan kişi. Burada eleştiriyi yapan kişinin yazarı iyi tanıyıp tanıması pek önemli değildir, bu onun sorunu oluyor fakat eleştiri yapacağı yapıtı veya eseri çok iyi anlaması, bilmesi ve bunları anlatması gerekir. Eleştirmenin de olduğu gibi belli bir bilgi birikimi vardır. Fakat bu bilgisini kendi bilgisi üzerinden yapıta kullanamaz. Eleştirmen bu bilgisini metne veya yapıta karşı kullanarak metnin veya yapıtın kör noktalarını ortaya çıkaracak anahtarlar bulabilir ancak bunları yalnızca metnin önüne

getirip bilgiçlik taslarsa eleştirel inandırıcılığı yitirilir.

Eleştirmen metni açıklamaz onu açıklamaya ve göstermeye çalışır. Bir yapıtı okurken bir araç olarak değil besleyici bir yapıt olarak okumamız gerekir hemen okunulup bitirilen değil okudukça derinliğe giden bir yol olmalı bizim için. Görüldüğü üzere eleştiri korkutucu veya ürkütücü bir şey değil yararlı, besleyici ve ufuk açıcıcıdır. **K**

-Özlem AKKURT

SİYAHIN ENGELİ/BEYAZIN RAMPASI

Kim kimden üstün, gerçek üstünlük neyle sağlanır? Siyah; siyah olduğu için yargılanabilir mi?

Beyaz siyahtan üstünmüş bu masalda. Tabi bu durumda kral beyaz oluyormuş, uşak da siyah. Ama bu bir masal değil şaka gibi bir gerçek. Kimsenin kimseden bir üstünlüğü yoktur, güya yasa önünde herkes eşittir.

Yasayı kafanın içine yazamıyorum ki, istediğin yasayı çıkar. Kafanın içine yazdığımız tek şey; beyaz üstündür, siyah köledir. Renk onu aşagılımış, düşürmüştür. Daha da acı olan siyaha da işlemiştir bu yazgı. O da kendini öyle görür.

Siyahım ben (ne farkı var oysa). Siyahın siyah olması beyazın da işine yarar. Kim kölesi olsun istemez, kim ayrıcalıklı olmak istemez? Ten renginden dahi olsa! Hani tek engel kafanın içinde deniliyor ya, aslında eksik. Yalnız kafa değil yürek de engelli. Siyahın ten rengi gidip beyazın kafasının, yüreğinin rampasına çarpıyor.

-Oysa siyah olmasaydı beyazın ne önemi kalırdı? Dünya senden olmayanlarla güzel değil mi, beyaz siyah olmadan olur mu? Beyaz, beyaz olduğunu siyah olmadan nasıl kavrar?

Kötülük var olduğumuzdan beri süregelmektedir. Çok eskiden temsili boğalmış. Hani kötülük deyince akla siyah gelir ya işte bu mazide kötülük beyaz boğa, siyah da iyilikmiş.

Daha da çok eskilerden, Habil-Kabil olayı hatta ilk kötülük. Kötülük insanoğlunun çıkarlarının ortaya çıktığı yerde yeşerdi. Tıpkı beyazın çıkarlarının siyahın yaşamının önüne geçmesi gibi. Kötülük de doğanın bir kanunu, iyiliğin daha güzel görünmesini sağladığı gibi beyaz da en çok siyahla güzel. Ve beyaz başlangıç oldu ki bitebilsin.

Siyahmışım

Bu yüzden rengarenk hayallerimi siyaha boyadılar.

Çocuktum ama siyahtım,

Beyazın oyuncağı yaptılar.

Çizdim, boyadım, yazdım

Siyahla üstünü karaladılar.

Köle yaptılar, yazgımı siyahla yazdılar.

Oysa siyah en çok beyazla var olurdu.

*Siyahmışım... **K***

-*Rabia SÖKMENÇİ*

ZAMAN

Zamandı bize mutluluğu gösteren
Zamandı yaralarımıza tuz basan

Zamandı bize yanlış gösteren
Bizi yanlış sürükleyen

Zamandı
Her şeyi unutturan
Tekrardan her şeyi başa saran
Zamandı

İlaç gibi gelen
Zamandı
Kâbus gibi çöken

Peki zaman nedir?
Geçtikçe ilan olan mı
Yaşadıkça kâbus olan mı?

YALNIZ KURDELE

Kalıyorum yine bu dünyanın sınırında
Yalnız bırakma beni burada
Bu boşluğu hiçbir duvar doldurmaz orada
Şu dalların canı anıların hatrına beni anla
Ömrüm geçiyor süslenmek için senin uğruna
Hayata daha çok vardı ama saklanmamalı burada
Kalbim bu döneme ait değil aklım uçaklarda göklerde
İyi yazmaya ve basmaya çalışıyorum ama hiç yapmadığım
şeyleri yapar oluyorum
Sanki yeni bir zamanda bir rüya oluyorum
Kalmak istiyorum gitmemek istiyorum
Kimse durmuyor sen benim yanımda beklerken bile
Bir buz oluyorum bir yanıyorum
Öyle kendiliğinden
Sızdırıyorum çatlaklardan yaralarımı
Çocuk oldum bir daha ağladım
Kaç kere yeniden
Uzaklarda kaldım ulaşamadım
Hiç bilmediğiniz yerleri hissettim teselli aradım
Yanını aradım bulamadım
Kimi gün öylesine yalnızdım
Her şeyin ortasında
Bir dilek kurdelesi gibi kalakaldım

EN ÇOK DA İÇİMDE

En derinlerdesin
Koca gökyüzünde, umutlarımda
Her yer seni andırıyor.
Baktıkça içim depreşiyor benim
Her yerdesin, en çok da içimde
Ah, yüreğinde boğulduğum
Kalbimi emanet ettiğim
Uyandırdın beni kabuslarımdan
O parıldayan gözlerinin ışığıyla
Kalbimi açtı ve en derine girdin
Sadece o güzel yüreğinle
Gülümseyen dudaklarınla
Güzel bakışların
Ve
Her zaman yanımda olan oluşlarınla
Her yerdesin, en çok da içimde.
Her şey bitti, biz başlıyoruz sevgilim
Ümitsizlikler, korkular, üzüntüler bitti.
Biz başlıyoruz.
Mutlu sonumuzu yazmaya değil,
Mutlu sonsuzluğu yaşamaya
Başlıyoruz.

-Mehmet CENGİZ

HAYAT EVE DÖNMEKTEN İBARETTİR

Toplumlar bazen öyle zamanlardan geçiyor ki salt onlar değil, tüm dünya sarsılıyor. Bu zamanlarda yaşanan devrimler, dönüşümler insanlara, toplumlara ve nihayetinde dünyaya kendi sınırını aşırıyor. Böyle zamanlarda zemini oluşturan harç, toplumların heybesinde taşıdığı kumlarla karılır. Devrimsel döngü niteliğindeki bu durum yeni fikirleri, yeni fikirler ise devrimleri yaratır.

İçinde yaşadığımız halihazırdaki bu durum, bizlere ‘mevcut insan’ üzerinde durup düşünme fırsatı tanıyor. Nitekim ‘mevcut insan’ bu çağda aciziyetini ortaya koymuştur. Daimî olarak kontrol çağrılarıyla bir başına kalmış durumdayız. Bunlardan birisi de “eve dön” çağrısıdır. Bu çağrı bizlere evde olmadığımızı, dönecek bir evimiz olduğunu düşündürüyor. Öyleyse bir mekân olarak ev nedir?

Bu soruya cevap aramadan evvel Heideggerci bir tutumla şairlerin ev hakkında söylediklerine göz atmak elzemdir. Heidegger “Dil varlığın evidir” demiş ve evin bir mekân olarak

“Eve dön! Şarkıya dön! Kalbine dön!”
-İsmet ÖZEL

var olmasından önce dil’de var olduğuna işaret etmiştir. Birhan Keskin, “Evin Halleri” adlı şiirinde “Sen evden de benden de gidersin bazen” diyor. Nazım Hikmet, “Evlər” şiirinde evin durumunu sokağa atfederek “Evlər tek katlı da olabilir, yüz katlı da / İş bunda değil / Yeter ki sokaklarımızı ezmesinler” demiştir. Özdemir Asaf, “Hangi eve başımızı soktuysak / Yer yerinden oynadı aşkımızdan” diyor “Küçük Ev” adlı şiirinde. İlhan Berk, “Oda” adlı şiirinde evi bir odaya benzeterek “Odadır, ev / Kendi halinde bir içe çağrı” diyor. Necati Cumalı’nın “Eve Dönerken” adlı bir şiiri bile var. Bunun gibi sürüp gider şairlerin evle ilişkisi. Sadece bizim topraklarımızın edebiyatı için değil, dünya edebiyatında da ev imgesi çokça yer görmüştür şiirlerde. Bunlardan bir tanesi de Küllük ekibinin neredeyse akrabası sayılacak kadar yakınında yer alan bir coğrafyada yaşam sürmeye çalışmış Furuğ Ferruhzad’ın “Cuma” adlı şiirinde geçen “Bu sıkıntılı evlerde / Benim

yaşamım / Aah ne denli dingin ve gururla geçiyordu” demiştir.

Ev, anlamını insanın varlıksal durumundan, gereksiniminden, değer yargısından, tarihsel ve kültürel izlerinden alır. Gerçekte her türlü var olana, varlığı ‘ev’ yapan bir buluştur. Ev, sıradan bir barınma, yaşama ortamı değildir. Bir mekân olarak evde insan kendi içinde var kıldığı, yaşattığı, somutlaştırdığı bir yaşam alanı inşa eder. Onu sıradan bir üretim nesnesi hâline getirmemelidir.

Bir ruh hâlidir ev. Düş’lerin eşyalar nezdinde yansımalarıdır. Yaşamın fırtınalarından kaçıp sığındığımız bir yerdir. Gönül kırıklığımızı, evin bizi sarmalayışındaki sıcaklığında onarırız. Dünya bizi ne kadar mağlup etse de bizler evin efendisiyizdir. Dışarıda sürekli maruz kaldığımız uyarıcılardan ricat ettiğimiz, temaşanın yorgunluğundan inziva ettiğimiz bir yerdir.

Modern dünya her şeyi dönüştürdüğü gibi evimizi de dönüştürüyor. İnsanın benliğini en kolay ifade ettiği bu mekânlar, doğallıktan uzaklaşıyor. Modern evler yüksek duvarların ardında, şehirden-insandan-mahalleden uzak bir şekilde güvenlik ve konfor aradığımız, insaniyetten yoksun olarak ve bilhassa eğlence merkezleri gibi tasarlanıyor. Buna ne diyeceğiz? Elbette teşhir salonu!

Günümüz insanının sığınacak bir evi, mahallesi kalmadığından olsa gerek, evine yüklediği anlam da değişmiştir. Ev, yalıtılmış bir hapis haneye ve uyuşturan, dikkati dağıtan bir yere dönüşmüş durumda. Her odası interaktif bir yaşam alanı gibi düşünülüyor. Artık besleyen, uyandıran bir mekân olarak karşımızda durmuyor evler. Şimdilerde bir çocuktan ev çizmesini istediğimizde kutular içerisinde bir kutu çizmekten başka bir şey yap(a)mıyor. Oysa bir resim çizmek -özellikle bir ev çizmek- insanın en derin düşünüyü ortaya koyması demektir.

İnsan eve girerken de evden çıkarken de evdedir aslında. Yaşam da ölüm de ev içredir. İnsanlar evleri ile bir devri çok güzel ifade ederler. Behçet Necatigil, “*Evler*” adlı şiirinde bunu çok güzel ifade ediyor: “Evlerin içi devir devir değişti.” Sanırım, o devirlerden birindeyiz.

Gaston Bachelard, “*Mekânın Poetikasi*” adlı kitabında evin insanın fikirleri, hatıraları ve düşleri için en büyük bütünleştirici güçlerden biri olduğunu dile getirir: “Ev, bizim bu dünyadaki köşemiz ve ilk evrenimizdir. Gerçek anlamda bir kosmosdur. Hem beden hem de ruhtur ev.”

Modern dünyanın dönüştürmesine karşılık olarak Gaston Bachelard evin salt bir fiziksel nesne olarak

K

görülmemesi gerektiğini öne sürer. Yaşadığımız mekânlar, anı izleriyle doludur. Henri Bergson'un ilgilendiği zaman kavramı da bu tür mekânsal özgülüğe bağlıdır. Mekân zorunlu olarak zamana nitelik katar. Böylelikle ev metaforik bir mekâna dönüşür. Evlerin oluşturduğu kentler, insanlara ait anıların ve geçmişin ambarlarıdır. Metruk binalar dahi belleğimizde izler bırakır ve anıları, düşleri açığa çıkarır.

Bugünkü siyasal-toplumsal çatışmalar içerisinde edebiyatın işlevini ön plana çıkarıp bir çağın içinden geçerken, bir ev sahibi olmanın, onun içinde var olmanın/kalmanın anlamını düşünmek zorundayız.

“Eve dön” çağrısının kontrol mekanizmaları tarafından yapıldığı bu çağda evler, ne kadar da kolay terk edilebiliyor; eve dönüş ne kadar da kolay bir eylem olarak gerçekleştiriliyor. Belleğimiz uçucu ve uçarı. Kök salmış yahut derinlere inmiş değiliz. Ev algımız ne yazık ki geçici bir vaziyette.

Geçicilikten sıyrılmak ve aslolan manaya belleğimizde sahip çıkmak böylesine karmaşık bir çağda belki de en çok ihtiyacımız olan şeydir.

Öyleyse bir noktanın altını çizerek bitirelim. Bir noktanın altını çizmek demek, dairesel bir hareket çizmek

demektir. Yani, başladığımız yere geri dönmek. Tek bir farkla:

Sahiden, neden eve dönmekten ibarettir hayat? **K**

-Büşra ERKUL

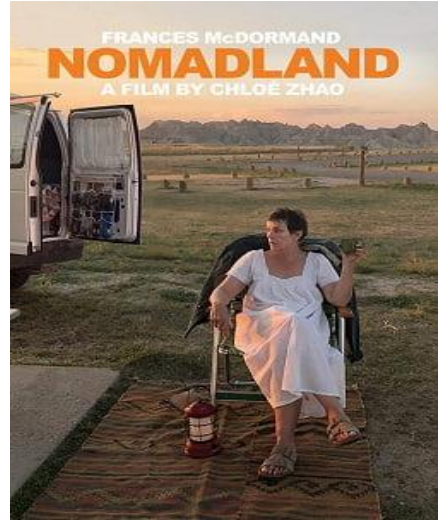
“EV SADECE BİR KELİME MİDİR, YOKSA İÇİNDE TAŞIDIĞIN BİR ŞEY MİDİR?”

Bu yıl 93.'sü düzenlenen Akademi Ödüllerinde En İyi Film, En İyi Yönetmen ve En İyi Kadın Oyuncu ödüllerini aynı isimli romandan uyarlanan “NO-MADLAND” aldı. Akademi Ödülleri dışında da birçok dalda toplam 28 ödül aldı.

Filmde kocasını kaybettikten sonra Öncü adını verdiği karavanıyla göçebe bir yaşam sürmeye başlayan Fern' in hayatını izliyoruz. Yakınları tarafından evsiz olarak tanımlanan Fern bu halinden çok da mutsuz gibi görünmüyor. Film boyunca farklı işlerde görev alan Fern ilk olarak Amazon şirketinde çalışıyor. Burada tanıştığı Linda May de onun gibi göçebe hayatı yaşıyor. Linda “RTR” adında göçebelerden oluşan bir topluluğa katılacağından bahsedip Fern'e de gelmesini söylüyor. Fern başta sıcak bakmasa da kışın gelmesiyle işsiz kaldığı için kabul eder. Birbirinden farklı trajediler yaşayan bu insanların yanında kendini daha mutlu hisseder. Burada tanıştığı Dave ondan hoşlanmaya başlar; ama o kocasını unutmamıştır. Hatta filmin bir yerinde “*Kocam öldü; ama ben evliyim*” der. Burada tanıştığı tek kişi Dave değildir, bir de Swankie vardır. Swankie'nin kanser beynine nüksettiği için çok kısa bir ömrü kaldığını Fern'e söyler. Fern 1 yıl sonra tekrar Amazon'da işe başlar, tekrar RTR' e katılır. Bu kısımları izlerken film baştan başlıyormuş hissi verir ama ufak farklılıklar vardır. Fern'in hayatında. Filmin sonunda Fern kocasını kaybettiği kasaba olan Empare'ye gider. Daha sonra yolculuğuna kaldığı yerden devam eder.

Filmi izlerken yalnızlık temasının ne kadar iyi işlendiğini görebilirsiniz. Birbirleriyle vedalaşmıyorlar. Çünkü yolda tekrar karşılaşacaklarını biliyorlar. Belki 1 hafta belki 1 yıl sonra; ama karşılaşırlar.

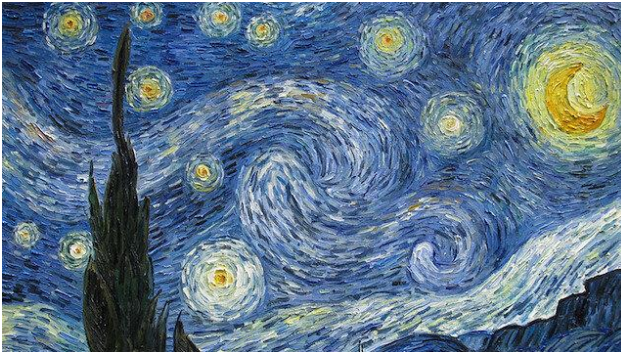
Gitmek zorunda kalanlara adanan bu filmi izlemenizi öneririm. **K**

OLAĞANÜSTÜ BİR GECE

Hayatın dönüştürücü deneyiminin ve hikâyesinin resmedilmiş hali. Stefan Zweig ona sunulan, elinin altında bulunan her şeye kayıtsız kalması ve bunun onu suçlu ve kötü yapması. Aslında Stefan Zweig zamanın ya da farklı olmanın suçlusu oldu. Öyle bir gecede çaresiz kalırsın ki ölmek üzereyken kurtarmak, üzgünken mutlu etmek, kıracakken kırılmak gibi. Stefan Zweig olağanüstü bir gece tablosunu hapiste sabah güneş doğmak üzereyken küçük bir boşluktan görüp çizdiği bir dünya. Küçük bir dünya, aydınlanmayı bekleyen güneş, yanmakta olan ışıklar ama kimsenin aydınlatıcısı değil. Tablo yoğun olarak sarı ve mavi renkten oluşmuş karanlığın verdiği siyahta yer yer belli oluyor. Sarı: zekâ ve aklın, umut, mutluluk sunan en parlak ışık huzmesidir. Stefan Zweig tabloda sarı ile hiçbir şey yapmanın verdiği suçun en zeki haliydi, umut ve mutluluğu küçük, çaresiz bir yerden bile hep olduğu olacağını ne kadar karanlık olursa olsun sonunda doğacak ışığın umudu ve mutluluğunu sunmaktadır.

Mavi: Huzur ve dinginlik temsili. Stefan Zweig huzuru bir resme bir camdan buluyorsa her zaman olacağını da vurgulamaktadır. Ayrıca tabloda insan, ses, gürültüye yer verilmemiş. Stefan Zweig en büyük sesi rüzgâr, en büyük huzuru kendinde bulmuş ve tabloda yer edinmiştir. Ayrıca ne kadar kapalı, karanlık, suçlu, olursa olsun onun da hiç kaybetmediği bir ışığı vardı belki yaptıkları ya da yapacakları. Her zaman güneş doğuyor görmesini bildiğimiz sürece, her zaman bir suçlu vardır kabul edildiğin yere kadar ve her zaman bir sarı, mavinin bir siyahı da oluyor. **K**

-Muhammet SÖKMEN

EFKÂR

Yüklemenin zamanı geldi mi maziyi? Toplasak mı bavulları, bagajları?

Yudumlasam mı senle, sensin her demi? Soluğun kesilsin hüzünlenirken, hıçkırıklar bassın sineni gözlerim dolunca. Sabahın ayazı kurutsun dudaklarını; sen aldırılmıyorken uzaklara, bağcığı kopmuş kaldırımlara.

Yolcu etmek istemedim kimsesiz şehrimden seni. Senden sonra köselesiz kaldırımlarda, bitmeyecek güllerle karşıyorum sensizliği. Günü gelip çattı: çıkmazların son günü. Dumanlıyım, limandayım işte bakıyorum ardından.

Yanan limanına su yetiştiriyorum oysa ben, bıraktığın yerde. Tütüyorsun işte gözlerimde, aldırmayan kül tutmuş tozlu kirpiklerimde. Seyre daldım maviliklerde salınan gemiyi, bir zamanlar salınıyorken endamına metiyeler düzerken gibi.

Darbe indirilmiş umutlara, tutunamıyorken gerçeklere hayaller. Batıyorsun işte ufuklarımda. Küstün mü bilmem, bir soluk istedim belki de senden. İyiliklerle doluydun. Kulaklarıma fısıldamıştın her gülüşünü.

Her sabah yükseliyorsun sedalarda sesini duymasam da. Uzaklar aldatmaya yetmiyor koca hendeklerle dolu yılları. Saklıyorum seni iliklerime, ıssızlığınla.

Yaraların kabuk bağladı mı, saçlarına cemreler mi düştü? Tozlanmış rafalarda arıyor musun beni... diye avutuyorum düşleri. Yetiyor mu, diniyor mu dersin; her gülüşünle sızlıyor, acıtıyor uzaklar işte.

K

Üşüyorum senin olmadığın güzlere,
kışın berelere bürünen gülüşünü
anımsayınca. Her rüzgârın nazile
yaptığı saçlarına, boyadığımda seni
mazinin tebessümlerine. Sen yokken
solan kalemlerle, debeleniyorken vir-
güle. Nokta konuyordu. Hiçlik sin-
mişti günlere.

Klasik tellerde çalınmadı fonda solan
sessizliğin. Oysa radikalleşmiş fikir-
lerde çırpınmak istiyordum, saçlarına
güller konarcasına.

Ayakta tutuyordu bekleyişler. Keli-
meler oturuyordu yamaçlarında artık.
Uzaklar, yıllar, yollar, bekleyişler...
Maviliklerde aranan gözlerim bulansa
da tadına varılamayacak bir hâl alı-
yordu mutlu eden hüznler. En uç
noktasını teğetlercesine.

Seni bekliyorum oysa ben. Dumanla-
rında solduğum, bu kimsesiz cümbüş-
lerin koptuğu limanda. Hepten mono-
tonlaşmış bir efkarın tadına doyuyo-
rum ardından.

Bavullarda mazi var. Sana da dünleri
avutmak düştü. Buralar hep sensiz,
kimsesiz. Yetim mi öksüz mü bile-
mediğim bir kalabalıktayım işte, çığ-
lıkların duyulmasa da. Sineme sıkışan
her sende, sesini duyuyorum ardın-
dan, eşeliyorken her gediği özle-
minle.

Senden sonra efkâr sindi bu şehre.
Her köşede bir sen. Ne çokmuşsun,
bir bilsen. **K**

İsmet Özel, “Yıkılma Sakın” adlı şiirinde kelimeler için ne diyordu?

*“Sana durlanmış kelimeler getireceğim
pörsümüş bir dünyayı kahreden kelimeler
kelimeler, bazısı tüyden bazısı demir”*

Gerçekten de bazı kelimeler hafifliğiyle adeta insanı ferahlatırken bazıları demir gibi ağır gelir insanın yüreğine. Yine de onlarsız yapamayız. Şeyleri ifade ederken kelimeler kullanmamızın sebebi kendimizi iyi ifade etmemiz değildir. Başka bir yolunu bulamadığımızdandır. Elbette biliyoruz kelimelerin her şeyi anlatmaya yetmeyeceğini.

Sizler için bu sayımızda tüy gibi hafif, boğazımızda bir düğüm etkisi yaratacak kadar ağır kelimeler seçmeye çalıştık.

K Her şeye rağmen hayat devam ediyor, deriz. Ne olursa olsun hayatı seven, sevdiği şeyleri yapıp keyif almasını bilen, yaşam dolu kişiler için kullanılan Flemenkçe bir sözcüktür **“Levensgenieter.”**

K Bazen de hiçbir şey yapmak istemeyiz. Fransızca kökenli **“Ennuï”** kelimesi, memnuniyetsizlik ve

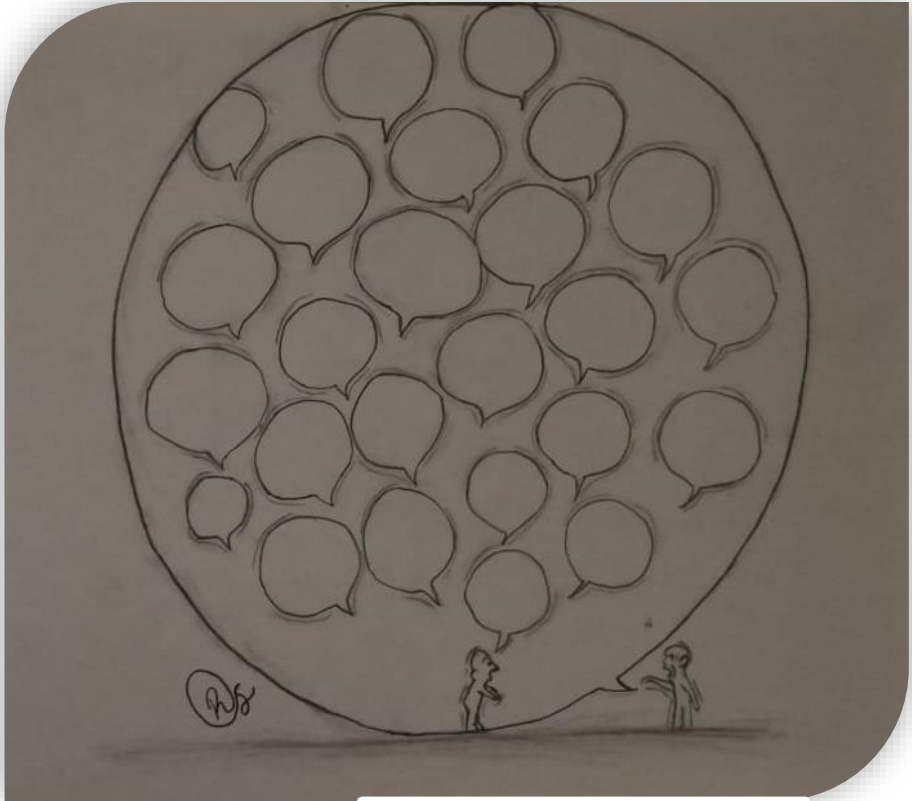
bıkkınlık hissi, hiçbir şey yapmak istememek anlamına geliyor.

Yağmur sonrası toprak kokusunu kim sevmez? Sırf yağmurun yağması bile büyük bir şeydir. Yağmurdan zevk alan, yağmurlu günlerde huzur ve neşe dolan anlamına gelen **“Pluviofil”** Latince bir sözcüktür.

K İnsanın başına âşk bir kez gelir derler. Siz de onlardansanız, üstelik âşık olmuşsanız bu kelime sizin için: Bir daha âşık olmayacağını anladığında kalp kırıcı hissi ve son aşkı anlatan kelitemiz olan **“Onsra”** Kuzeydoğu Hindistan dili olan Bado dilinden gelir.

K İtalyan Rönesans dönemi ressam, heykeltıraş, mimar ve şairi olan Michelangelo, 87 yaşında **“Ancora imparo”** demiştir. Anlamı ise şu: *“hâlâ öğreniyorum.”*

K Kalabalıkta yanımızdan biri geçen birinin yaşamına ne denli tanık oluruz? Ancak onun hakkında anında onlarca kanıya varırız değil mi? Yanınızdan geçen birinin sizinki kadar canlı ve karmaşık bir hayata sahip olduğunun farkında olmak anlamına gelir **“Sonder”** kelimesi. Almanca kökenlidir.

En büyük düşünce bütün küçük düşünceleri yutuyordu.

-Dostoyevski, Delikanlı